REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.

Inserate
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).

Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și insorțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 11. Brașov, Luni-Marți 16 (29) Ianuarie 1907.

Alegerile germane.

A fost o surprisă rezultatul alegerilor pentru parlament în Germania, ce s'au săvârșit în tot imperiul Vinerea trecută. Nimeni nu s'aștepta ca tocmai acel partid, care în deceniile ultime a avut relativ cele mai mari succese între toate partidele germane, și care la alegerile trecute pentru „Reichstag“ a întrunit în total trei milioane de voturi în favorul său, să sufere de rândul acesta un dezastru, pierzând optsprezece mandate și întrând în balotagiu cu candidații altor partide în alte vre-o zece cercuri electorale. Ințelegem aici partidul social democrat, care în parlamentul trecut a avut 79 de reprezentanți.

După esperiențele de până acum se credea, că social-democrații vor deveni de rândul acesta cei mai periculoși planului cancelarului Bülow de a crea o nouă majoritate guvernamentală în parlament, deslipindu-se de partidul centrului catolic pe care s'a răzimat până acuma. Era părerea aproape generală că falanga negrilor (centrul) și a roșilor (social-democrații) vor întruni majoritatea mare a voturilor ca partide adversare guvernului și că printr'asta se va zădărnici scopul ce l'a avut acesta cu disolvarea parlamentului. Era deja pregătită opiniunea publică, mai ales în afară de Germania, pentru eventualitatea ca întâmplându-ce aceasta, parlamentul german să fie din nou disolvat și să se inaugureze o eră specială de regim personal în Germania.

Rezultatul alegerilor n'a justificat însă aceste păreri. Prin perderea suferită de partidul social-democrat s'a schimbat constelația ce a unit în parlamentul trecut pe centru cu social-democrații, la votarea în contra proiectelor de lege relative la susținerea armatei în colonia africană. Nu vor mai putea dispune „negrii“ și „roșii“ la olaltă de cele aproape două sute de voturi ce le aveau în trecut, deci nu mai pot avea majoritatea în parlamentul viitor, și guvernul scapă astfel din strîmtoarea în care ajunsese. Dar învingerea principelui Bülow la alegeri e o învingere numai pe jumătate. A câștigat în contra „roșilor“ n'a câștigat însă și în contra „negrilor“, căci partidul centrului catolic a rămas neclintit în pozițiile sale de până acuma.

Până ce nu vor fi cunoscute și rezultatele număroaselor balotagii nu se poate stabili definitiv constelația dintre diferitele partide și fracțiuni ale viitorului parlament. Se știe numai că'n viitor guvernul se va putea răzâma numai pe național-liberali pe progresiștii radicali și pe conservativi.

S'a putut constata cu ocaziunea aceasta, că victoria, ce-au fost dobândit'o social-democrații în periodul trecut electoral, întrunind trei milioane de voturi în toată Germania, n'a fost în parte decât numai întâmplătoare. S'au aflat atunci sumedenie de pesimiști în toate colțurile imperiului, cari au votat pentru candidații social-democrați, nu din convingere, nu din alipire la programul acestui partid, ci pentru-că n'au voit să voteze cu centrul ori cu alte partide. De rândul acesta toți cei de categoria amintită au părăsit steagul social-democrat și au trecut în tabăra naționalilor și a progresiștilor; iar foarte mulți, cari în rândul trecut s'au reținut dela vot, au ieșit acum din rezerva lor, întărind șirurile liberalilor naționali.

Interesant este ce a ḑis cu privire la aceasta directorul colonial Dernburg în contra căruia se ridicase furtuna opoziției în ultima ședință a Reichsratului disolvat. El vede în dezastrul social-democraților un simptom îmbucurător, că materialismul care stăpânește timpul nostru, totuși nu e atotputernic; vede în acest dezastru o dovadă viuă, că sentimentele antinaționale, de care se conduc social-democrații, cari voiau „să lapede“ coloniile africane atât de prețioase pentru imperiu, au îndemnat pe mulți, cari fără a și da bine samă mergeau mai nainte cu partidul social-democrat, să iasă din rândurile lui.

Manifestanții, cari au salutat pe cancelar de succesul electoral, au cântat imnul german și „Die Wacht am Rhein“. Aceasta denotă că curentul opiniei publice nu se va mai opune nizuințelor împăratului și a guvernului său de a purta o politică universală cu încordarea tuturor forțelor imperiului. Dacă însă prin succesul electoral de Vineri s'a câștigat ceva și pentru consolidarea raporturilor dinăuntre între partide, care consolidare să facă posibil un regim de libertate spre mulțumirea poporului, este foarte îndoios.

In cercul Bocșei (Comitatul Caraș-Severin) se fac mari pregătiri pentru noua alegere de deputat, ce se va săvârși peste puțin în acest cerc, după-ce alegerea din anul trecut a fost anulată.

Ungurii s'au decis a candida pe redactorul ziarului »Budapester Tagblatt« Iulian Weiss, pentru care, se zice, vor vota solidar toți alegătorii aparținători diferitelor partide din coaliție.

Dar nici Românii nu stau cu mânile în sân. Al lor e cercul, ei constitue covârșitoarea majoritate a alegătorilor, deci e lucru firesc, că se gândesc să-și apere cercul de rușinea ce ar cădea pe el când în locul Românului Brediceanu, care a întrunit la alegerea primă încrederea și voturile lor și a fost ales, ar izbuti să fie ales acum un venetic străin de neamul românesc și adversar al nizuințelor lui.

Cu privire la atitudinea Românilor de la Bocșa, primirăm următoarea telegramă:

Lugoș, 27 Ianuarie. — *Conferența partidului național român din cercul Bocșei a candidat cu mare însuflețire și unanim de deputat dietal pe d-l Dr. Valeriu Branisce.*

Hotărârea de a procede unanim în cea mai strânsă unire la actul alegerei, grupându-se toți alegătorii români ai cercului în jurul candidatului național proclamat d-l Dr. V. Branișce, directorul »Drapelului«, face onoare conducătorilor și poporului român din cercul Bocșei. Sperăm că energicelor lor stăruințe le va succede a salva onoarea acestui cerc românesc față cu uneltirile străine.

Solidaritatea Românilor Bocșeni e cu atât mai mult reclamată, cu cât, precum aflăm, deja s'a dat ordin a se trimite în cerc o armadie de gendarmi unguroști!

Sancționarea reformei electorale din Austria. Din Viena se anunță, că Maj. Sa Monarchul a sancționat legea privitoare la introducerea votului universal în Austria.

Miniștri austriaci distinși de Maj. Sa. Maj. Sa a conferit ministrului președinte Beck marea cruce a ordinului Leopold, miniștrilor Forst, Marchet, Derschatta, Pacak, Prade, demnitatea de consilier intimi, miniștrilor Klein, Korytowski, Bienert, Auersperg, Dziedusicki ordinul coroanei de fer clasa I.

Convocarea »Reichstag«-ului german. Noul »Reichstag« va fi convocat pe ziua de 14 Februarie și va fi deschis de către împăratul Wilhelm, care va ceti în persoană mesagiul.

Manifestul studenților bulgari și Sobrania. In ședința de Sâmbătă a Sobraniei, fiind la ordinea zilei meetingul studențesc, toți deputații au asistat la ședință, iar lojele corpurilor diplomatice fost ocupate de reprezentanții străini Sala geme de mulțime. Se dă cuvântul deputatului opoziționist Țanov, care prin discursul său, a provocat un tumult enorm. El amintește de amestecul guvernului și principelui în asasinarea lui Stambulov. Toți oratorii opoziției condamnă măsurile luate de guvern ca anticonstituționale, ceeace provoacă pe ministrul președinte Petcof, să ceară vot de încredere amenințând că părăsește sala. După darea votului, ministrul Petcov face o descriere a evenimentelor dela 3 Ianuarie, arată caracterul insubordonat al studenților și declară că guvernul este în drept a lua măsuri de represiune. Cel din

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Petru cel mare.

De August Strindberg.

(Urmare și fine.)

După-ce Țarul se deșteptă, se duse în sufragerie, unde găsi pe Jaen Scheerborck durmind la masă.

»Duceți-l de-aici«, porunci Țarul.

»Nu rămâne și mai departe de față?« cuteză să întrebe unul din servitorii favoriți.

»Nu, sunt sătul de el; n'ar trebui să întâlnești pe un om mai mult decât o singură dată în viață. Duceți-l afară la fântână să se trezească — și în corolabir cu el.« Apoi adăugă cu dispreț: »vită 'ncălțată!«

Puse mâna la sabie să vadă dacă-i stă bine și ieși.

După somn, Petru era iarăși împăratul: înalt, drept, majestos; se îndreptă spre țărm serios, mare ca și când ar porni la luptă. La numărul 14 se opri și întră, convins că cei cincizeci de grenadiri sunt acolo. In dreapta spre curte, erau toate ferestrile deschise. Acolo zări pe conjurați la o masă mare bând vin. Intră în sală. Mulți din prietenii săi erau acolo. O săgeată îi trecu prin inimă.

»Bună ziua, camarazi!« strigă el vesel.

Toți se ridicară ca un singur om. Schimbară priviri, și multe fețe se lungiră.

»Să bem un pahar împreună, prietini!« și Petru se așeză pe un scaun. Apoi se uită la ceasul din sală și văzù că arată abia patru și jumătate. Venise cu o jumătate de ceas prea de vreme; să se fi înșelat, sau ceasul lui Menchikow să fi grăbit?

O jumătate de ceas, gândi el; dar în secunda următoare goli un pahar mare, pântecos, și începù să cânte un cântec soldățesc, bătând cu paharul tactul în masă. Ce cântec ademenitor! Il cântaseră după învingerea dela Pultava, mergeau în marș cu el; și aducerile aminte o porniră spre alte vremi mai bune și mai vesele, cântau cu toții în neștire.

Personalitatea puternică a Țarului, felul său prietinesc și simpatic, când așa voia el ca să fie, atraseră întreaga societate împrejurul său. Un cântec urmă după celălalt și cântecul era scăparea din îngrijorarea periculoasă. Orice vorbă era înconjurată prin cântec. Printre cântece închina când și când Țarul, beù pentru câte un prieten vechiu și 'n câteva cuvinte îi aducea aminte de câte o întâmplare trăită împreună. Spre ceas nici ochii nu și-i arunca, nu cumva să trezească vre-o bănuială; dar jumătatea de ceas în mijlocul morții, pare că nu mai voia să treacă.

Câte odată băga de samă cum câte doi schimbau priviri, arunca o vorbă de glumă și firul era rupt. Juca pentru viața sa și rolul și-l juca perfect; îi zăpăcise cu vioiciunea și naivitatea sa așa încât nici prin gând nu le trecea că le știa întreg planul. Să juca chiar cu șovăirea lor.

In sfârsit auzi afară sgomot de arme, cu o singură săritură sbură prin fereastră.

»Omorîti«, fu singura comandă. Și baia de sânge începu. Insuși el sta la fereastră și reteză capul unuia, care încercă să saie afară.

»Toți sunt morți«, zise pe nemțește după ce măcelul se sfârși, apoi o luă spre fortăreața Petru și Pavel.

Il întâmpină comandantul fortăreții. Dădu ordin să fie dus la prințul Alexef, la singuru-i fiu care-i mai trăia, la primul născut în care își pusese toată nădejdea și pe care zidise întreg viitorul Rusiei.

Cu cheile în mână se opri înaintea celulei, făcu semnul crucei și se închină încet: »Sfinte Dumnezeule al oștilor, Savaot, tu care ai pus în mâna principilor sabia să cârmuiască și să apere, să răsplătească și să pedepsească, luminează mintea slugei tale păcătoase ca voie-i tale să-i urmeze. Tu ai cerut dela Avram pe fiul său și Avram ți s'a supus ție. Ai lăsat ca unicul tău fiu răstignit să fie, să ispășască păcatul strămoșesc; primește jertfa mea, înspăimântătorule, dacă tu o ceri, voia ta să se întâmple și nu a mea. Ia paharul acesta dela mine, dacă se poate. Amin în numele lui Christos, amin!«

Intră în celulă și nu eși decât peste un ceas.

Când eși ochii săi erau plini de lacrimi, dar nu zise nimic, dădu cheia comandantului și plecă.

Ce s'a întâmplat în seara aceia între tată și fiu, nu se știe, de povestit se povestesc multe. Scurt, Alexef fu condamnat de o sută douăzeci și șapte de judecători, la moarte. Sentința nu s'a executat nici odată. Prințul murise înaintea ei.

In aceeași sară Țarul întră în casa-i țărănească și merse drept la Katarina

urmă vorbeşte ministrul preşedinte, care rezumând spusele oratorilor anteriorĭ, declară că guvernul va lua măsurĭ pentru a închide gura acelora, carĭ vorbesc rău despre principe şi cere votarea închiderei universităţei, ceea-ce se face.

Alegerile pentru Dumă. Vinerĭ s'au făcut în 18 guverne alegerile mandatarilor, uvrierilor şi ţăranilor pentru alegerile Dumei. Cea mai mare parte dintre mandatarĭ aparţin dreptei sau partidelor amice dreptei.

In conziliul de miniştri francez ţinut la Eliseu, ministrul de externe Pichon a anunţat răspunsurile guvernelor semnatare ale actului dela Algeciras la nota franco-spaniolă, relativă la organizaţiunea poliţiei şi retragerea escadrelor. Puterile îşĭ arată satisfacţiunea lor şi aprobă unanim atitudinea franco-spaniolă.

Sunt amărîţi!

Cei din coaliţie sunt amărîţi. Organul lor de frunte »Budapesti Hirlap« dă pe faţă amărăciunea. Ii pare rău, nu atât de păţania lui Polonyi, cât mai mult de consecinţele fatale ce le are pentru întreg ministeriul şi pentru coaliţie însăşi. E amărît mai ales că marafeturile lui Polonyi, apoi relaţiile lui cu faimoasa baroneasă Schoenberger, au dat prilegiu »bunilor prieteni« ai Curuţilor din Viena să se scandaliseze aşa de mult de moravurile cu cari se ilustrează primul period al regimului coaliţiei.

Declaraţiuni peste declaraţiuni. Polonyi declară, Lengyel Zoltan declară, Banffy declară, şi Rozsika Wallenstein, baroneasă, declară, dar şi cei din Reichsrath-ul vienez se pregătesc a declara că »Austria cea înaintată nu mai poate sta în comuniune cu-o ţară, în al căreia guvern sunt astfel de oameni.«

Dar ce să-i faci? Trebue să le suportăm toate, căci noi înşi-ne ne facem această petrecanie, esclamă foaia coaliţiei. Aţi scos la iveală vechi greşeli şi păcate şi le-aţi dus la târg. De ce şi pentru ce? Aţi crezut, că după asta se va putea mai bine ocârmui şi că ni se va mări creditul moral şi material, cinstea şi buna noastră reputaţiune?

Această din urmă întrebare se îndreptează către Lengyel şi soţi şi foaia lui Apponyi le spune, că şi-au ajuns scopul: Polonyi va cădea, ba e deja ca şi căzut!

Nu poate înţelege »Bud. Hirlap« ce scop au putut să aibă Lengyel cu ai săi, dacă nu satisfacerea unei ure personale. Nu pricepe pe Zoltan Lengyel (curuţul estrem), când în »societatea mesei adoratorilor lui Rakoczy II« face următoarea declaraţiune:

„Fr. Kossuth să fie ori conducător de partid, ori ministru, ori să se lase cu totul de politică, căci altfel va aduce în depreţiare numele şi partidul Kossuth. E un bărbat intact, cu mânile curate, care are şi curagiu, şi acesta e Andrassy. Al lui e viitorul. Trebue să nizuim la o organizaţie unitară de partid, dacă se poate sub steagul independist, *dar dacă nu, sub orice steag.* Fiindcă scopul principal e *domnirea celor cinstiţi,* aceasta trebue să o asigurăm cu orice preţ.

»Bud. Hirlap« găseşte în această declaraţie confuziune de idei. De ce să fie Kossuth ori numai ministru, ori numai şef de partid? Şi oare Andrassy, »singurul bărbat curat« ce să fie: şef de partid, ori ministru? Lengyel vrea domnirea cinstei c'un partid unitar, fie sub orice steag. Lengyel e un politician gălăgios dar naiv. Ştim — zice »B. H.« — că va zice că nu poate fi domnire a celor cinstiţi decât numai sub steagul independist. Dar atunci ce va face cu unicul şi curagiosul Andrassy, care nu e independist.

»Lengyel nu e om serios« ... Dacă ar fi afirmat despre Apponyi, ce a zis despre Andrassy, atunci poate că »B. Hirlap« totuşi l'ar fi remarcat de om serios.

Dar mai vine şi Banffy din nou cu părerile lui că să ia cârma sau cei dela 1867, sau cei dela 1848. Dar Banffy nu vede, că cauza tuturor neajunsurilor e că s'a redeşteptat între Unguri spiritul de »Curuţi« şi de »Lobonţi« — că guvernele ce au urmat după Deak n'au făcut decât politică de »Lobonţ«. Cei dela 1867 au stat în serviciul Vienei. Această stare de lucruri trebue să înceteze — de-aceea coaliţia trebue să rămână tare şi mare ... e dorinţa foaiei lui Apponyi ...

Mult i-a supărat şi i-a rănit pe cavalerii coaliţiei, cu deosebire purtarea celor din fostul partid liberal în afacerea Polonyi. Ziarele acestora în frunte cu »Az Ujság«, diarul lui Tisza, le zice mereu d-lor Wekerle, Kossuth, Apponyi, Andrassy şi Zichy: »Vă erau de mult cunoscute isprăvile lui Polonyi, de ce l'aţi primit în sânul vostru, de ce l'aţi făcut ministru de justiţie? N'aţi prevăzut blamagiul ce avea să urmeze dintr'asta pentru voi?«

S'au aliat toţi adversarii interni si externi ai coaliţiei, zice »B. H.« şi strigă: moarte ei! Vreau să aţîţe opiniunea publică în contra celor ce sunt azi la cârmă. Se folosesc de arma suspiţionărei, care este o boală veche în viaţa politică maghiară, armă de care s'a folosit odinioară şi Tisza Kalman în contra lui Lonyai şi a altora.

Dar s'au înşelat, zice foaia amintită, cei ce au crezut că cu modul acesta vor sparge coaliţia. Ea stă pe-o bază tare, ca o necesitate ce s'a alcătuit, în interesul naţiunei.

Vom vedea ce va mai fi. Pentru acuma cele ce se petrec nu sunt nici decum de natură a ne convinge despre puterea de viaţă a coaliţiei.

Alegerile din Germania.

Vineri au decurs în întreaga Germanie alegerile pentru »Reichsrath«-ul imperial.

Din 397 alegeri se cunoaşte până acum rezultatul din 383 cercuri. La prima alegere au fost aleşi în mod definitiv 227 deputaţi, în 156 cerc. electorale s'a declarat balotaj.

Iată rezultatele de până acum; *Conservatori*: aleşi 38, balot. 35 (faţă de 52 mandate în vechiul Reichstag). *Conservatorii progresişti*: aleşi 12, balot. 15 (faţă de 22 în vechiul Reichstag). *Antisemiţii*: aleşi 9, bal. 17 (în vechiul Reichstag 21). *Partidul centrului*: aleşi 89, balot. 28 (în vechiul Reichstag 104). *Liberalii naţionali*: aleşi 17, balotagii 40 (în vechiul Reichstag 51). *Liberalii progresişti*: aleşi 9, balotagii 56 (în vechiul Reichstag 36). *Socialiştii*: aleşi 30, balotagii 57 (în vechiul Reichstag 79). Poloni: aleşi 19, balotagii 2 (în vechiul Reichstag 16). Alte fracţiuni: aleşi 4, balotagii 7 (în vechiul Reichstag 16).

Nu se cunosc încă toate rezultatele alegerilor şi nici nu se poate prevedea rezultatul final, pentru că vor avea loc 156 balotagii. Este sigur însă, că scopul pe care îl urmărea disolvarea camerei a fost realizat. Perderile partidul social-democratic sunt cu totul surprinzătoare. Până acum acest partid a perdut 18 mandate vechi, şi nici la balotagii n'are multe şanse.

Au câştigat partidul liberal şi partidul liberal-progresiv. Centrul a pierdut 5 mandate, dintre cari 3 au fost definitiv câştigate de Poloni.

Populaţia oraşului Berlin voia cu orice preţ să-şi manifeste mulţumirea de înfrângerile suferite de socialişti. E curios însă faptul că poliţia a încercat să împiedece demonstraţia. Imensa mulţime a demonstrat Vineri seara în faţa palatului prinţului Bülow, de unde s'a îndreptat în cântece naţionale prin str. Wilhelm spre palatul imperial. Trupe poliţieneşti au împiedecat însă pe demonstanţi să ajungă în faţa palatului. Intre public şi trupe au avut loc încăerări. Mulţimea s'a îndreptat apoi spre palatul părechei princiare, care a apărut la fereastră.

Toate partidele sunt alarmate de purtarea brutală a poliţiei care a împiedecat în timpul nopţii, demostraţia populaţiei berlineze. Comunicările ziarelor cu privire la purtarea poliţiei îndreptăţesc această indignare. Mulţimea a fost brutalizată de poliţişti, pe când voia să se îndrepte spre palatul cancelarului, şi mai ales la puntea care duce spre castel, unde poliţiştii cu sâbiile scoase au atacat pe demonstranţi, cari păstrau de altfel perfectă linişte. Ziarul »Nd. Algm. Zeitung« publică un comunicat, prin care purtarea brutală a poliţiştilor este desaprobată.

Toate ziarele remarcă ca un eveniment surprinzător înfrângerea social-democraţilor. Organul lor de frunte »Vorwärts« este deprimat şi caută să ascundă înfrângerea. El speră o reabilitare la balotagii. »Berliner Tageblatt« scrie: Infrângerea neaşteptată a social-democraţiei se datoreşte tacticei ei greşite de până acum.

»Demokratische Volkszeitung« scrie: »Social-democraţiei i s'au dat câteva lecţiuni preţioase. Numărul aderenţilor ei de sub atotputernicia lui Bebel a scăzut«.

*

Rezultatul total al alegerilor este cel următor: Sunt 237 rezultate definitive şi 160 balotagii. Printre aleşi sunt 41 conservatori, 89 partidul centrului, 20 liberali naţionali, 29 social-democraţi, restul diverse alte partide. Conservatorii câştigă 7 scaune şi pierd 2; Centrul câştigă 2, pierde 4; liberalii naţionali câştigă 9 şi pierd 9; social-democraţii pierd 20 şi câştigă 1. Sunt în balotagii 29 de conservatori, 31 centru, 58 liberali naţionali, 92 social-democraţi.

Societatea pentru fond de teatru român şi d-l Z. Bârsan.

— Lămuriri. —

Comitetul societăţii pentru fond de teatru român n'a aflat de bine a reaga până acum, la agitaţia pornită în unele ziare şi reviste în jurul chestiunii retragerii d-lui Z. Bârsan.

Comitetul a ţinut că e necesar să comunice mai întâiu chestiunea aceasta forului competent, adunărei generale. S'a şi comunicat adunării generale din Sibiiu, care »aproabă măsurile luate de comitet şi totodată decide la propunerea d-lui Dr. V. Bologa, să se omită din raportul tipărit partea privitoare la fostul bursier al societăţii, considerându-se aceasta ca o afacere internă a comitetului«.

Adunarea generală a voit deci, ca să nu se facă în această chestiune discusiuni, prin cari s'ar provoca situaţii dificile şi supărări. Dacă însă în acte oficioase n'are comitetul să deslușască chestiunea, cu atât mai puţin putea să o discute pe cale ziaristică.

In consecinţă comitetul avea să se mulţămească în conştiinţa faptelor şi tendinţelor sale loiale, mai ales fiind convins că însuşi d-l Z. Bârsan nu simte şi nu poate simţi vre-o ne'ndreptăţire venită din partea aceluia, iar cele publicate în presă în formă de corespondenţe şi notiţe, să le considere de nişte păreri particulare.

Aşteptam însă, că însuşi d-l Bârsan va veni odată cu o declaraţiune lămuritoare.

Agitaţia însă nu voeşte să înceteze. In urma aceasta era vorba odată, ca comitetul să deie deslușiri iarăşi prin raportul general, în adunarea generală din Lipova. Şi atunci s'a căzut însă de acord, — tot din consideraţiunea, să nu fie nimeni jignit, căci în asemenea caz trebue să-ţi spui motivele fără încunjur, cari între împrejurări pot şi jigni — ca să se absteie de la această dorinţă.

A urmat linişte, un timp, până la publicarea rugărei unei părţi a clasei culte din Oraviţa, cari cer ca comitetul să voteze d-lui Z. Bârsan un ajutor de 1000 cor. pentru-ca să se poată duce în Italia.

Fiind-că forma aceasta de cerere nu e admisă nicăeri în lume, comitetul putea să treacă la ordinea zilei peste ea.

Cu toate acestea subsemnatul deja Sâmbătă dimineaţa în 6 (19) Ianuarie, — deci înainte de apariţia »Tribunei« de Duminecă, din 7(20) Ian. m'am adresat prin o scrisoare recomandată către domnii din Oraviţa, — prin d-l Dr. P. Cornean — informându-i pe larg despre starea lucrului şi după-ce le-am arătat nedumeririle mele cu privire la forma, în care îşi prezintă ei cauza, le-am cerut sfatul şi părerea.

Deabia va fi sosit scrisoarea la Oraviţa, când mi-a sosit aici n-rul menţionat al Tribunei, în care se stărue asupra votărei ajutorului cerut de Oraviţeni, pe sama d-lui Bârsan şi se mai spune:

»Din pricina unor animosităţi de a doua mână însă comitetul teatral nu arată acestui talent simpatia meritată şi se poartă cu oarecari scrupule, când e vorba să continue a'l mai sprijini, pentru complectarea studiilor de specializare în arta dramatică superioară«. Şi încă ceva.

»Precum observăm, dorinţa aceasta nu este a unuia dintre noi sau numai a unor prieteni personali ai artistului. E o dorinţă a opiniei publice, iar comitetul societăţii nu trebue să se pună în contrazicere cu această opinie. Noi toţi formăm societatea, care a creat fondul: noi toţi contribuim la desvoltarea gustului pentru arta dramatică şi avem în consecinţă dreptul, ca să exprimăm dorinţe, cari să nu fie nesocotite«.

Articolul nu e subscris de nime. Nu mă întreb că e membru ori nu, cel ce l'a scris şi vorbeşte în numele membrilor, căci îl privesc de al redacţiunei »Tribunei«, care are drept să se erigeze în »opinia publică« şi să reprezente pretenziuni de felul acesta sub titlul: afaceri culturale. De aceea îi şi dau importanţa cuvenită şi m'am hotărât a cere de la comitet învoirea, ca să fac uz de actele şi hotărârile sale privitoare la chestiunea aceasta spre a o limpezi punând în vederea publicului desvoltarea ei şi motivele, ce au determinat-o pentru-ca publicul să fie pus în măsura de a-şi face o judecată dreaptă în privinţa aceasta şi de a-se împedeca formarea unei legende despre această chestiune. Nu cu plăcere vorbesc despre obiectul acesta, pentru-că mă văd silit a spune şi lucruri, cari probabil jenează. Dar tot ce spun e adevărat şi sincer. Era mai bine, se înţelege, dacă d-l B. vorbia. Nici acum n'am să polemisez, ci numai să fac unele constatări şi să dau deslușiri pe baze de acte şi hotărâri.

Mai întâi declar, că comitetul în toată afacerea n'a fost condus de nici un fel de animozitate, nu s'a purtat »cu oarecari scrupuli« şi n'a dat dovadă, cu nici o ocazie, că nu arată simpatia meritată d-lui B. Ca martor aduc pe însuşi d-l Z. Bârsan şi ca dovezi însăşi hotărârile comitetului.

Neînţelegeri, ori animozităţi personale n'au presidat la nici o hotărâre. In convingerea şi conştiinţa aceasta sunt până azi toţi membrii comitetului.

Dimisiunea d-lui B. n'a provocat-o comitetul. Iată cum s'a desfăşurat:

Comitetul în şedinţa din 6 Sept. 1904, a decis ca d-l B., uzând tot de bursa de 1500 cor. pe care o avuse şi în anul precedent, să meargă pentru anul 1904/5 »la Bucureşti, unde va juca la teatrul naţional în şirul artiştilor de acolo, spre a se deprinde atât cu jocul pe scenă, cât şi a învăţa peste tot technica teatrului. D-l B. va sta în Bucureşti până la sfârşitul sezonului de teatru; după aceea se va reîntoarce şi se va pune la dispoziţia comitetului, în folosul desvoltărei artei dramatice de la noi«.

Comitetul se adresase cu o rugare către direcţiunea teatrului naţional, ca să primească pe d-l Z. Bârsan, ceea-ce s'a şi admis.

D-l B. s'a şi dus la Bucureşti, unde a stat până la Crăciun, fără să fi putut juca vr'odată pe scena teatrului naţional. La crăciun se reîntoarce la Braşov hotărât să nu mai meargă la Bucureşti. In privinţa aceasta scrie comitetului cu datul de 31 Decemvrie: »Conform deciziunei de astă toamnă a On. comitet am plecat la

---

»Ce a fost, a trecut!« zise el, »ş'acuma începem viaţă nouă, tu, eu, şi ai noştri«.

Ţarina nu zise nimic, înţelegea totul. Dar Ţarul era atât de obosit, încât o cuprinse teama de un acces. Şi nu era alt chip să-l potolească, decât unu: cel vechiu. Se aşeza într'un colţ al divanului, iar el se culca răzimat cu capul de pieptul ei cel mare, îi netezi părul, şi Ţarul adormi. Trei ceasurĭ rămase nemişcată. Un copil uriaş la un piept uriaş, aşa zăcea marele viteaz şi faţa lui se făcea mică, fruntea cea lată i-o acoperi părul bogat, gura-i era deschisă şi sforăia ca şi un copil mic care doarme.

Când se deşteptă, se uită împrejur şi pare că nu ştiă unde este. Apoi zimbi, dar nicĭ »mulţumesc« nu zise nicĭ nu cearcă s'o mângăie. »Aşĭ vrea să mănânc ceva«, a fost primul cuvânt pe care-l rosti, »apoi ceva de băutură, ş'apoi un mare artificiu. Eu singur îi voi da foc jos la ţărm. Jaen Scheerbreck trebue să fie de faţă«.

»L'ai dat doar afară«!

»L'am dat, era beat mişelul, trimite după el!«

»Ce curios eşti, Petre, nicĭo-dată acelaşĭ«.

»Nu vreau să rămâi acelaşĭ. Ar fi monoton. Altu, ceva nou. Şi eu sunt totdeauna nou! Cum? Nu te-aşĭ plictisi să rămâi întotdeauna acelaşĭ?«

După cum spuse, aşa să şi întâmplă. Jaen fu adus, dar legat. Se supărase pe Ţar pentru fântână şi nu voia să vie; când ajunse la ţărm, Petru îl lua în braţe şi îl sărută, mânia îi trecu. Mâncară, beură şi urmă artificiu. Plăcerea cea mai mare a Ţarului.

Astfel se sfârşi ziua, ziua care asigură succesiunea la tronul Romanovilor. Şi aşa era omul care singur se numea »Cel mare, autocratul, împăratul tuturor Ruşilor«. Barbarul care şĭ civiliza Rusia, care zidea oraşe, fără ca să voiască să locuiască în ele, care-şĭ bătea nevasta, şi dedea libertăţĭ marĭ femeei. Viaţa lui a fost mare, bogată şi folositoare pentru lume; pentru ai săi aşa cum putea să fie. Dar muri de o moarte frumoasă, muri în urma unei boale, pe care o căpătase când dintr'un naufragiu scăpa pe un om dela moarte — el care cu însăşĭ mâna sa nimicise atâtea vieţĭ.

1906 Stockholm.

Bucureşti să joc pe scena teatrului naţional. D-l *Sihleanu*, directorul general al teatrelor din România, în înţelegere cu comitetul mi-a acordat această favoare spunându-mi să-mi aleg roluri din cursul repertorului fixat. Fiind însă în tot timpul, cât am stat la Bucureşti, trupă italiană de operă şi societatea dramatică în zilele ce le avea jucând numai comedie şi farsă, eu n'am putut risca să păşesc pe scena din capitală într'un rol din aceste piese; nu convin temperamentului meu. Apoi din domeniul curat dramatic nu s'a jucat decât Hamlet, Romeo şi Iulietta şi melodrama Caporalul Simon, în cari rolurile erau distribuite dinainte«.

(Va urma).

Dr. Iosif Blaga,
secretarul societăţii pentru fond de teatru român.

ŞTIRILE ZILEI.

— 15 (28) Ianuarie.

Dela societatea pentru fond de teatru român. Fără mult sgomot, dar cu zel neîncetat, se lucrează în sânul acestei societăţi pentru îndeplinirea frumoasei ei chemări. De curând comitetul societăţi, despărţind în două premiul de 500 cor. rămas nedistribuit în lipsă de piese potrivite, a honorat cu câte 250 cor. traducerea în ver uri a poetului nostru *Stefan O. Iosif* *„Dragoste cu toane“* din Goethe şi piesa originală pentru popor: *„O şedinţă comunală“* de d-l *G. Stoica*. Ambele piese se vor tipări în biblioteca teatrală a societăţii ca nrii 11 şi 12. Ni-se spune, că îndeosebi traducerea d-lui Stefan O. Iosif ar fi de toată frumseţa şi piesa foarte potrivită pentru diletanţii noştri. In conformitate cu hotărârile ultimelor adunări generale comitetul societăţii, punându-se în conţelegere cu Academia ces. şi reg. de ştiinţe din Viena, a câştigat favorul de a i-se permite folosirea resp. procurarea *fonografului special brevetat al academiei*, precum şi favorul de a se fixa în mod definitiv şi gratuit fonogramele ce se vor scoate în atelierul special al academiei. Fonograful cu toate necesariile lui este comandat (costă cam 1100 de cor.) şi în scurt va sosi la Braşov. *El e menit a eternisa cântecele noastre poporale.*

Prelegerea poporală, care s'a ţinut eri, Dumineca din partea despărţământului Braşov al »Asociaţiunei« în fruntaşa comună Râşnov, a avut un succes strălucit. La prelegere au participat aproape o miie de ţărani şi ţărance române din Râşnov în frunte cu preoţii Hamsea şi Proca şi membrii corpului didactic. Au ţinut prelegeri d-nii prof. N. Bogdan, G. Vătăşan, d-l adv. Dr. A Strevoiu, iar corul tinerimei braşovene »Acordul« a esecutat mai multe cvartete. Un raport amănunţit vom publica în numărul poporal.

Apel în cauza marei petreceri româneşti din Budapesta. Incă la începutul lunei acesteia s'au lansat aproape 300 apeluri în diferite ţinuturi locuite de români cu scop ca tinerimea română academică de pretutindeni să-şi anunţe *participarea ca aranjator*. Apropiindu-se ziua fixată, rugăm şi pe aceasta cale atât pe acei, cari au primit apelul, cât şi pe acei cari din cauză, că nu li-s'a ştiut adresa, nu l'au primit, dar ar voi să figureze ca aranjatori, să binevoiască pe lângă espedarea taxei de 10 cor. să-şi trimită şi *declararea* la adresa: Dr. Teofil *Tanco* medic Budapest VIII Iozsef Körut 78.

Tot cu aceasta ocasiune amintim, că interesul pentru petrecere este foarte mare, chiar şi străinii aşteaptă cu nerăbdare desfăşurarea manifestării noastre sociale şi considerând, că sub distinsa conducere a d-lui Dr. T. Brediceanu se va repeta şi în Budapesta *serata etnografică* dela Sibiiu. Aceasta petrecere va fi o puternică dovadă despre conlucrarea conştienţioasă a întregei tinerimi române. Drept aceea rugăm cu insistenţă, ca tinerimea să grăbiască a se anunţa în înţelesul de sus, iar stimatele domnişoare tot pe adresa de sus a-şi trimite anunţarea participării lor. *Comitetul.*

Logodnă. *Maria Stanciu* şi *Dr. Victor Popu* logodiţi. Orăştie. — Sard. Ianuarie 1907.

Aniversarea luărei redutei Smârdan a fost serbată la Bucureşti 12 Ian. st. v. într'un chip deosebit la reg. 4 Ilfov Nr. 21. Au asistat la această serbare Pricipele Ferdinand, d-l general Manu ministru de războiu, d-l general Groza, comandantul divizei IV, d-l general Gheorghiu, comandantul pieţei. S'a oficiat un serviciu divin pentru odihna sufletelor celor căzuţi în bătălia de Smârdan, după care d-l colonel Solacolu, comandantul regimentului a rostit o cuvântare arătând vitejia celor căzuţi la 1877 şi istorisind împrejurările în care s'a dat lupta. La sfârşit s'a jucat de către soldaţi o piesă »Sentinela«; corul trupei a cântat mai multe bucăţi şi fanfara regimentului a dat un concert.

Liga—persoană morală. D-l Dr. Athanasescu, deputat de Dolj şi membru al majorităţei, a întrebat Vineri la Cameră pe d-l prim ministru pentru-ce nu s'a depus încă la Senat proiectul de lege din iniţiativa parlamentară, prin care se acordă calitatea de persoană morală »Ligei pentru unitatea culturală a tuturor românilor«. D-l Dr. Athanasescu a reamintit, că proiectul de lege a fost votat încă din sesiunea trecută cu unanimitate de cameră. Ministru preşedinte d-l G. Gr. Cantacuzino a răspuns scurt, că proectul de lege este din iniţiativa parlamentară şi că guvernul îl va duce şi la senat.

Pentru masa studenţilor români din Braşov au mai întrat următoarele contribuiri. Cu lista de colectă nr. 18, colectant Matei Tarcea student cl. IV gimn.: Tanase Tarcea econom 2 cor., Petru Tarcea înv. 2 cor., Nicolae Tarcea econom 60 b., Matei Tarcea econom 2 cor., George Tarcea econom 2 cor., Nicolee Tarcea (tărcuţiu) econ. 1 c., Nicolae Aron Oana 1 cor., Axente Bucurenciu 1 cor., »Banca Cârţişoreana« 5 cor., Ioan Stoica jandarm i. p., 1 cor., Simeon Manea 1 cor. I. Vasilichi 40 b. Cu totul *19 cor.*

Cu lista de colectă nr. 8 (colectant: Nicolae Mihuţiu student cl. VII gimn.) Iosif Mihuţiu, George Drăgan, Nicolae Popica, Artur Balaşiu, Lazar Perian câte 2 cor., George Moldovan, Iosif Maier, George Poppa, Avram Mihuţiu jun., Dionisiu Sida câte 1 cor. Cu totul 15 cor.

Primească marinimoşii donatori cele mai călduroase mulţumiri. *Direcţiunea gimn. gr. or. român.*

600 oi înecate. Din Brăila se anunţă următoarele: Din cauza oprirei sloiurilor de ghiaţă pe Dunăre la Tulcea, apele au început să crească şi Vineri noaptea în urma gerului ghiaţa de pe Dunăre se opri la Galaţi şi apoi la Brăila, din care cauză apele se revărsară. In câteva ore fu inundată toată balta de peste Dunăre (malul drept) unde era loc de păşunat, şi unde se aflau mai multe stâne. Venind apa cu mare repeziciune în dosul chircanalei pescăriilor, surprinse o stână cu 600 de oi păzită de doi ciobani, care nu avură timp să fugă. Fură înecate acele 600 oi şi în acelaş timp îngheţate din cauza puternicului ger. Unul din ciobani fu găsit îngheţat. El se numeşte Timotei Toader şi este de fel din Transilvania. De asemenea cea mai mare parte din vitele, care se aflau în baltă, fură cuprinse de apă şi au îngheţat.

Din Măcin se comunică că multe vite cornute au fost prinse de gheţuri prin bălţile de acolo şi se lucrează la salvarea celor rămase.

Vaporul român »Principesa Maria« s'a înămolit Sâmbătă lângă insula Tenedos din marea Archipelagului. Comandantul vasului d-l maior Ciuchi, a telegrafiat la Constantinopol să i-se trimeată ca ajutoare un scafandrier şi un remorcher. Situaţia vasului nu inspiră însă nici o îngrijire.

Mari incendii provocate de revoluţionarii ruşi. In zilele de 6, 7 şi 8 Ianuarie v. au fost 34 incendii la Petersburg. Poliţia a constatat că cele mai multe din aceste incendii au fost provocate de revoluţionari, cari intenţionează să dea foc oraşului din mai multe părţi. N'au mai fost atâtea de multe incedii din anul 1863, de când cu revoluţia poloneză, când au fost incendiate mai multe oraşe din Rusia.

Vremea în Italia. Vremea rea continuă. In particular în Nordul Italiei, la Turin, a căzut o mare cantitate de zăpadă care împedecă circulaţiunea tramwaelor şi chiar circulaţiunea pe liniile ferate. La Genua zăpada abundentă, care a căzut împedecă serviciul tramwaelor; munca în port este suspendată. La Veneţia laguna este încă îngheţată.

Fuga studenţilor din Bulgaria. Din Sofia se anunţă că peste 40 de studenţi, ca să scape de urmărirea autorităţilor locale, au fugit în Serbia. Ei au cerut rectoratului universitar din Belgrad să le permită înscrierea în facultăţile universităţii din acel oraş. Rectorul a promis că va satisface cererea studenţilor.

Urmările ernei în Galiţia. Din Lemberg se anunţă că din cauza asprimei ernei vitele ţăranilor din ţinuturile Koslov şi Kolpotov au fost în mare parte pustiite de haite de lupi.

Măsuri împotriva socialiştilor bulgari. Guvernul din Sofia a hotărît să ia măsurile cele mai severe contra socialiştilor şi în special a profesorilor. Vor fi daţi afară toţi profesorii socialişti cum şi inspectorii învăţământului primar sau secundar, cari sunt dovediţi ca agitatori socialişti.

Infiinţarea gimnaziului de stat în Caransebeş.

Mercuri a ţinut comunitatea de avere din Caransebeş o adunare generală extraordinară, care s'a ocupat cu cestiunea înfiinţării gimnaziului de stat în Caransebeş.

„Foaia Diecesană“ scrie următoarele despre această adunare:

»Adunarea generală extraordinară, ţinută Miercuri în 23 Ianuarie, a fost convocată pe neaşteptate, cu punctele ordinei de zi: Votarea ajutorului pentru înfiinţându-l gimnaziu de stat în Caransebeş, votarea încă a 20000 cor. pentru proiectata cale ferată Caransebeş-Haţeg. S'au primit cu maioritate de voturi propunerile comitetului. Nici nu e mirare, căci întreg aparatul administraţiei şi al Comunităţii de avere a început deja de Luni, să se concentreze în Caransebeş, iar adunarea a fost condusă într'un mod revoltător de cinic terorizător. Adunarea a mai împuternicit comitetul, să elaboreze un proiect pentru înfiinţarea unui internat, susţinut de comunitate, pe lângă gimnaziul de stat. Fericire cu de-a sila.«

»Renaşterea« se ocupă deasemenea cu această adunare, scriind între altele următoarele:

»...Se pune la ordinea zilei votarea sumei de 119 000 cor. pentru gimnaz. Se ridică d-l protopop al Orşovei *Popovici* şi face o propunere, care s'a făcut şi în 1881, ca să se înceapă pertractările pentru ridicarea unui gimnaziu cu limba de propunere românească pe spesele Comunităţii de avere, a Conzistoriului şi a fondurilor grănicereşti. Frumoasă propunere, şi dacă am avea cea mai mică speranţă, că se şi poate realiza, cu trup cu suflet am fi pentru această propunere. Ar trebui să mai aşteptăm încă 30 de ani, ca atunci din nou să începem cu pertractările. Această propunere e nerealizabilă chiar şi în cazul, dacă guvernul s'ar îndura să ne dea concesiunea pentru un gimnaziu românesc. N'am avea adecă din ce să-l susţinem. Fondul gimnazial al Comunităţii de avere e de 111.000 cor., fondurile grănicereşti în cele mai multe comune sunt numai pe hârtie, iar dieceza noastră e atât de săracă, că nu e în stare să-şi acopere nici trebuinţele de acum, dar să mai contribue la susţinerea unui gimnaziu, care ar reclama an de an cel puţin 150 000 cor.... Asupra propunerii comitetului, carele cerea fondul gimnazial şi încă o sumă de 120.000 cor. şi conţinea şi propunerea pentru înfiinţarea unui internat, în care să se întreţină 100 de copii grăniceri şi asupra propunerii d-lui protopop se începe o discuţie vie. Vorbesc contra propunerii d-nii Vasile Popoviciu din Pătaş şi George Tătucu din Iablaniţa. Se pune la vot şi se primeşte propunerea comitetului cu vre-o 70 de voturi contra 17 voturi.«

NECROLOG. Paraschiva, George, Maria, Paraschiva, Elena, Cornelia Cioflec, Nicolae Roncea, Vasile Baltac, Aron Cioflec, Constandin Cioflec, Alexandru Cioflec, Virgil Cioflec, Virgil Putu, George, Nicolae, Octavian şi Aurora Cioflec, Cecilia Roncea, Elena şi Polixenia Puffu, aduc cu inima pătrunsă de durere la cunoştinţa tuturor rudeniilor, a prietinilor şi cunoscuţilor familiei, că iubitul şi neuitatul lor soţ, tată, socru şi bunic George A. Cioflec, a răposat în Domnul în 14/27 Ianuarie 1907, după-ce a ajuns al 72-lea an al vieţii şi a fost împărtăşit cu Sfintele Taine. Inmormântarea scumpului defunct se va face Marţi în 16/29 Ianuarie 1907 la ora 2 p. m. din locuinţa sa (Strada Pe Tocile Nr. 16) în cimiterul de lângă biserica Sfintei Treimi de pe Tocile. Braşov, 15/28 Ianuarie 1907. Fie-i ţărâna uşoară şi memoria binecuvântată!

ULTIME STIRI.

Budapesta, 28 Ianuarie. Ministrul-preşedinte Wekerle a conferit eri cu Kossuth şi Polonyi. Se crede, că a fost vorba despre modul cum să se inseeneze retragerea onorifică alui Polonyi din guvern. Decisiunile conferenţei se vor comunica în şedinţa de mâne a dietei.

Viena, 27 Ianuarie. Majestatea Sa a primit demisiunea ministrului de justiţie Polonyi, care a fost presentată de primul ministru Wekerle, în timpul audienţei. Miercuri Polonyi va comunica în parlamentul ungar retragerea sa.

Sibiiu, 28 Ianuarie. Din cauza grevei culegătorilor-tipografi, ziarul „Sieb. D. Tagblatt“ n'a putut să apară astăzi.

Budapesta, 27 Ianuarie. Advocatul baronesei Schoenberger, doctorul Hertz, desminte zvonul, că poliţia din Viena ar fi primit ordinul de a-o îndepărta din oraş. Rolul acestei baronese devine din ce în ce mai senzaţional. Ea a declarat azi, că va pleca în străinătate, pentru-că în B.-Pesta şi Viena va fi expusă persecuţiunilor.

Dresda, 27 Ianuarie. Regele Saxoniei a adresat o depeşă ministrului de stat Rohenthal, exprimându-i bucuria sa sinceră şi înalta sa satisfacţiune pe care o are pentru rezultatul alegerilor, adăogând că vechea fidelitate saxonă trăeşte încă şi că trebue a se spera că acesta este un semn bun pentru viitor.

Petersburg, 27 Ianuarie. Primul ministru Stolypin tratează cu Polonii, ca aceştia să sprijine guvernul în noua Dumă, în schimb el ar fi dispus să le dea un parlament — nu vrea să auză însă nimic de autonomie.

Cetinje, 28 Ianuarie. Cabinetul a demisionat.

Bibliografie.

In Tipografia „Carmen“ din Cluj a apărut partea a IV din **„Predici sau învăţături“** la toate Duminecile şi Sărbătorile anului culese de *Petru Maior de Dicio-Sân Mărtin*. Editate acum prima dată de *Dr Elie Dăianu*. Preţul 1 koroană. Toate patru părţile se pot procura şi prin Librăria A. Mureşianu.

Diverse.

Şarlatania medium-ilor spiritişti. Camille Flammarion publică în »Revue« un articol cu privire la persoanele ce servă de medium în experienţele spiritiste. Intre altele, savantul francez zice: »Am studiat în timp de patruzeci de ani aproape pe toţi medium-ii, ale căror experienţe au făcut mai mult sgomot. In general, trebue să mărturisesc că am fost absolut desamăgit. Când eu luam precauţiunile necesare pentru a pune pe medium în imposibilitate de a înşela, nu obţineam nici un rezultat: dacă mă prefăceam că nu bag în seamă, vedeam cu coada ochiului toată şarlatania. Şi în general, fenomenele se produceau tocmai în momentele de distracţiune sau când atenţiunea mea era un moment mai puţin încordată. Cu toate astea, cei cari gândesc că înşelătoriile medium-ilor reduc la nimic mediumitatea, ea există tot aşa precum există şi istoria, tot aşa precum există şi somnambulismul. »Dar există şi sarlatania.«

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

Banca Națională a României.

Convocare.

Adunarea generală ordinară. — Conform art. 87, 88 și 89 din statute, se aduce la cunoștința d-lor acționari, că adunarea generală ordinară a acționarilor va avea loc Duminecă 18 Februarie 1907.

Adunarea generală se va ținea în localul Băncei Naționale, Strada Lipscani Nr. 7, la oarele 2 după amiazi.

Vor avea dreptul să ia parte la adunarea generală toți detentorii de acțiuni la purtător și titluri de certificate nominative, cari vor fi depus sau înscris acțiunile lor, până la 27 Ianuarie 1907 inclusiv, la administrațiunea centrală a Băncei, sau la sucursalele și agențele ei.

Persoanele, cari au acțiunile lor în deposit liber la Casa de depuneri și consemnațiuni, vor putea depune, în loc de acțiuni, recepisele acelei Case.

Ori-ce inscripțiune sau depunere tardivă, nu dă dreptul de a participa la adunarea generală.

Patru acțiuni dau dreptul la un vot.

Nimeni nu va putea avea mai mult de 10 voturi pentru sine și alte 10 voturi ca mandatar, ori-care ar fi numărul acțiunilor ce ar avea depuse, sau pe care le-ar representa.

Acționarii cari vor fi depus sau înscris acțiunile lor în termenele prescrise, vor putea da procură în regulă spre a fi representați prin alți acționari având dreptul de vot.

Prin excepțiune, Statul, societățile și corporațiunile pot fi reprezintate printr'un delegat, minorii și interzișii prin tutorii și curatorii lor, iar femeile prin ori-ce reprezentant acționar sau neacționar.

Procurațiunile, precum și toate celelalte acte cari dau dreptul de a asista la adunarea generală, afară de acțiuni despre, cari s'a vorbit mai sus, vor fi depuse, sub pedepsă de nulitate, atât în București, cât și în sucursale și agențe până la 15 Februarie 1907 oarele 4 d. a. inclusiv

Conform legei și statutelor, bilanțul general anual, precum și raporturile consiliilor de administrațiune și de censori, asupra operațiunilor exercițiului, vor fi publicate în *Monitorul Oficial* înainte de întrunirea adunării generale.

Ordinea de zi:

1. Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decemvrie 1906;
2. Descărcarea consiliului de administrațiune de gestiunea sa;
3. Distribuirea beneficiilor realizate, conform bilanțului;
4. Alegerea unui director în locul d-lui Anton Carp, și a unui censor în locul d-lui Al. Vericeanu, ale căror mandate expiră la 31 Decembre 1907.

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Ianuarie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%.	114 30
Renta de coróne ung. 4%	95 70
Impr. căil. fer. ung. în aur $3^1/_2$%	84 65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	95 60
Bonuri rurale croate-slavone	96 10
Impr. ung. cu premii	202 50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	153 30
Renta de hârtie austr. $4^2/_{10}$	99 15
Renta de argint austr. $4^2/_{10}$	99 15
Renta de aur austr. 4%	117 25
Renta de coróne austr. 4%	99 25
Bonuri rurale ungare $3^1/_2$%	89 30
Losuri din 1860	156 50
Acții de-ale Băncei ung. de credit	1782 –
Acții de-ale Băncei austr. de credit	835 50
Acții de-ale Băncei austro-ung.	686 25
Napoleondori.	19.08
Mărci imperiale germane	117 40
London vista	240.70
Paris vista.	95.52$^1/_2$
Note italiene	95.45

Cursul pieței Brașov

Din 28 Ianuarie n. 1907.

Bancnote rom.	Cmp.	18.86	Vênd.	18 94
Argint român	„	18.80	„	18.84
Napoleondori.	„	19.06	„	19 10

„ECONOMIA“,

cassă de împrumut și păstrare, societate pe acții în COHALM.

Domnii acționari ai Cassei de împrumut și păstrare „ECONOMIA“, societate pe acții sunt invitați prin aceasta, în conformitate cu §. 20 din statute la a

IV-a adunare generală ordinară,

care să va ținea în **Cohalm, Duminecă în 10 Februarie st. n. 1907 la 1 oară după amiazi**, în localul școalei române gr. or., cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunei și bilanțul anului de gestiune 1906.
2. Raportul comitetului de supraveghiare.
3. Distribuirea profitului net realisat.
4. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale.
5. Urcarea capitalului social și schimbarea unor paragrafi din statute.
6. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru membrii Direcțiunei și ai comitetului de supraveghiare.
7. Raportul direcțiunii în causa cumpărărei unei realități pentru institut.
8. Sortarea și alegerea a doi membrii în Direcțiune.
9. Alegerea comitetului de supraveghiare.

Domnii acționari, cari voiesc să participe la această adunare generală sunt rugați a depune în senzul § lui 22 din statute acțiunile și eventual plenipotențele cel mult până în **8 Februarie 1907** la cassa societății. Acțiunile să pot depune până cel mult în 6 Februarie a. c. și la institutul de economii și credit „Albina“ în Sibiiu.

Cohalm, 1 Ianuarie 1907.

Direcțiunea.

Bilanț la 31 Decemvre 1906.

ACTIVE:		Cor.	fil.	PASIVE:	Cor.	fil.
Cassa în numărar		2597	69	Capital de acțiuni	65000	—
Cambii escomptate		277589	2	Fondul de rezervă	3708	—
Imprumuturi hipotecare		101414	50	Fondul cultural	277	70
Imprumuturi pe obligațiuni		68000	—	Fondul de penziuni	337	80
Credite cambiale cu acoperire hipotecară		19572	—	Depuneri spre fructificere	290263	80
Mobiliar	K 450·—			Cambii reescomptate	113821	—
Amortizare	„ 45 —	405	–	Creditori	1260	26
Interese transitoare restante		2513	58	Dividendă neridicată	313	44
Realități		21156	–	Interese transitoare anticipate	7767	38
Debitori		136	24	Profit curat	10634	83
		493384	21		493384	21

Profite și Perderi la 31 Decemvre 1906.

SPESE:		Cor.	fil.	VENITE:	Cor	fil.
Interese după depuneri spre fructificare		11650	28	Interese de escompt	14069	64
Spese:				Interese de împrumuturi hipotecare	7192	93
Salare	K 2020·—			Interese după imprumuturi pe obligațiuni	4340	61
Spese de cancelarie, luminat, încălzit etc.	„ 559 61			Interese de credite cambiale cu acoperire hipotecară	1648	69
Chirie	„ 300 —			Venite după realități etc.	187	76
Porto	„ 107·81			Proviziuni	1509	58
Marce de prezență	„ 528 —					
Competință de timbru	„ 44 26	3559	68			
Contribuțiune:						
directă și aruncuri	K 1894·40					
10% dare după interesele de depuneri	„ 1165·02	3059	42			
Amortisare din mobiliar		45				
Profit curat		10634	82			
		28949	21		28949	21

Cohalm, în 31 Decemvrie 1906.

Bercan m. p., director executiv. *Ioan Buzea* m. p., cassar. *George Fuciu* m. p., contabil.

Direcțiunea:

Dr. George Drimba m. p., *Ioan Brotea* m. p., *Ieronim Buzea* m. p., *George Andron* m. p., *I. Bârsan* m. p, *Ioan Seracu* m. p.

Am revăzut conturile prezente și le-am aflat în ordine și conzonanță cu registrele principale și auxiliare.

Cohalm, în 17 Ianuarie 1907.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Vătășan m. p., revizor expert pentru băncile române asociate.

George Spornic m. p., *Ioan Blaga* m. p., *Sofroniu Roșca* m. p.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.